

Ikt.sz.: FMB/3-1/2013

RE-1/2013. sz. ülés
(RE-8/2010-2014. sz. ülés)

J e g y z ő k ö n y v *

az Országgyűlés **Foglalkoztatási és munkaügyi bizottsága**
Rehabilitációs albizottságának
2013. február 19-én, kedden 8 óra 31 perckor
a Képviselői Irodaház 128. számú tanácstermében
megtartott üléséről

---

*A jegyzőkönyv eredeti hitelesített példánya az Országgyűlés Levéltárában megtalálható.

Tartalomjegyzék

Napirendi javaslat	3
Megjelent	4
Helyettesítési megbízást adott	4
Elnöki bevezető, a napirend elfogadása	5
Fülöp Attila család- és esélyteremtési politikáért felelős helyettes államtitkár bemutatkozása	5
<i>Kérdések, vélemények</i>	7
Beszámoló a komplex felülvizsgálatokról és a rehabilitációs szakhatóságok működéséről	9
<i>Dr. Pósfai Gábor beszámolója</i>	10
A megváltozott munkaképességűek ellátásairól szóló 2011. évi CXCI. törvény egy évének tapasztalatairól	12
<i>Dávid István beszámolója</i>	12
<i>Kérdések</i>	15

Napirendi javaslat

1. Fülöp Attila család- és esélyteremtési politikáért felelős helyettes államtitkár bemutatkozása

2. Beszámoló a komplex felülvizsgálatokról és a rehabilitációs szakhatóságok működéséről

Előadó:

Dr. Pósfai Gábor főigazgató, Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal

3. A megváltozott munkaképességűek ellátásairól szóló 2011. évi CXCI. törvény egy évének tapasztalatairól

Előadó:

Dávid István főosztályvezető, Emberi Erőforrások Minisztériuma

4. Egyebek

Az ülés résztvevői
Az albizottság részéről

Megjelent

Elnököl: **Karvalics Ottó** (KDNP), az albizottság alelnöke
Nagy István (Fidesz)

Helyettesítési megbízást adott

Kara Ákos (Fidesz) Karvalics Ottónak (KDNP)

Meghívottak részéről

Hozzászólók

Dr. Szél Bernadett (független képviselő)

Dr. Tapolczai Gergely (Fidesz)

Fülöp Attila család- és esélyteremtési politikáért felelős helyettes államtitkár
(Emberi Erőforrások Minisztériuma)

Dr. Pósfai Gábor főigazgató (Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal)

Balogh Zoltán elnök (VSZOSZ)

Csatlós Réka (Munkakör Alapítvány)

Zalabai Péterné (Motivációs Alapítvány)

Barnóczki Gábor elnökségi tag (MVGYOSZ)

Dr. Székely Ildikó főosztályvezető (Nemzeti Rehabilitációs és Szociális
Hivatal)

Jelen voltak

Tatosné Takács Andrea főosztályvezető (Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal)

Dr. Székely Ildikó főosztályvezető (Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal)

(Az ülés kezdetének időpontja: 8 óra 31 perc)

Elnöki bevezető, a napirend elfogadása

KARVALICS OTTÓ (KDNP), az albizottság alelnöke, a továbbiakban ELNÖK: Jó reggelt kívánok! Nagy tisztelettel köszöntöm a képviselőtársaimat, külön köszöntöm Tapolczai Gergely urat, az ifjúsági bizottság Rehabilitációs albizottságának elnökét, Szél Bernadettet, aki a mai ülésünkön mint független képviselő vesz részt, mivel 2013. február 11-ével megszűnt az LMP frakciója. Bízom benne, hogy a választások után visszakerül ide a bizottságunkba, a Foglalkoztatásiba és a Rehabilitációs albizottságba is. Én gyakorlatilag most mint alelnök vezetem le helyette az ülést. Nagy tisztelettel köszöntöm továbbá a sajtó képviselőit és minden kedves meghívottunkat.

Megállapítom, hogy határozatképes az albizottság, ezért az ülést meg tudjuk tartani, határozatokat tudunk hozni. A helyettesítéseket beolvasom: Nagy István jelen van a Fidesz részéről, jómagam mint elnök helyettesítem Kara Ákos képviselő urat. Javaslom a kiküldött napirendi javaslatot elfogadni. (Szavazás.) Egyhangú. Köszönöm szépen.

Javaslom, hogy a tárgyalási időt más bizottsági ülések kezdése miatt is egy órában próbáljuk meghatározni.

Fülöp Attila család- és esélyteremtési politikáért felelős helyettes államtitkár bemutatkozása

Köszöntöm Fülöp Attilát, megkérem, hogy tartsa meg beszámolóját.

FÜLÖP ATTILA helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen. Én is köszöntök mindenkit tisztelettel, és köszönöm szépen a meghívást, hogy lehetőségem van beszélni a területünkről itt a bizottság előtt is a rehabilitációs területen végzett munkáról a fogyatékossgal élők és a megváltozott munkaképességűek munkahelyteremtésével kapcsolatos folyamatokról és tennivalókról.

Engedje meg elnök úr, hogy egy kicsit tágabban az egész területet, ami idetartozik, hadd mutassam be pár mondatban.

2012 szeptemberétől töltöm be ezt a pozíciót, amely a családpolitikát és az esélyteremtést öleli fel. Magában foglalja többek között a fogyatékossgal élők helyzetének minden területét, így kiemelten a foglalkoztatást is. A családpolitikában azt gondolom, hogy szoros összefüggésben a munkahelyteremtéssel és a foglalkoztatással az elmúlt időszakban is történtek lépések. Erre egy konkrét példát szeretnék majd kiemelni, a családpolitikának az alapfilozófiája, két és fél éve az a kormányzati szándék, hogy a szociálpolitikát, a gyermekvédelmet, bármilyen védő szociális hálónak az előszobájaként a családpolitikát tudjuk értelmezni és definiálni, és tudjunk ezen a területen olyan segítséget, támogatást nyújtani, ami minél kisebb terhet és súlyt és minél kisebb feladatot ró azokra az ellátórendszerekre, amelyek tényleg az utolsó ellátórendszerek a védelem és a szociális védelem területén.

A gyermekvédelemmel kapcsolatban szeretném kiemelni, hogy éppen mostanában folyik egy minden megyeszékhelyet érintő kampánysorozat, amelyik arról szól, hogy 2014. január 1-jétől minden 12 év alatti gyermek esetében nem intézetben, hanem nevelőszülőnél kötelező elhelyezni, minden esetben, ha új gyermek kerül az ellátórendszerbe, akkor az intézeti elhelyezés helyett nevelőszülőknél szeretnénk elhelyezni.

Ez azért fontos, mert ennek van egy másik vonzata, nevezetesen, hogy ma, akit nevelőszülőként definiálunk, és ebből létezik ma 5500 Magyarországon, több mint háromezer nevelőszülőnek nincs biztosítási jogviszonya. Ezért még egy változás történt a rendszerben, 2014. január 1-jétől minden nevelőszülő, legyen az hagyományos nevelőszülő vagy hivatásos nevelőszülő vagy az alapellátásban dolgozó helyettesítést ellátó szülő, az ő esetükben

egységes, foglalkoztatási jogviszony keretében történik meg az alkalmazás. Ez azt jelenti, hogy adott esetben 5500-zal, szándékaink szerint ennél jóval többel tud növekedni a foglalkoztatottak száma. És azt gondolom, hogy ami a leglényegesebb ebből a szempontból, hogy azok a nevelőszülők, akik ténylegesen ellátják ezekben a gyermekeknek a nevelését, azok a saját létbiztonságuk és anyagi biztonságuk megteremtésén keresztül sokkal több erővel tudnak koncentrálni azokra a gyermekekre és fiatalokra, akiket rájuk bízunk. Ezt egy fontos üzenetnek és fontos lépésnek tartottam, ezért szerettem volna megemlíteni itt az albizottság előtt is, merthogy ez foglalkoztatási kérdéseket éppúgy érint.

Második területként és nyilván fő területként hadd említsem az esélyteremtést. Mi szándékosan használjuk az esélyteremtés szót az esélyegyenlőséggel szemben, mert azt gondoljuk, hogy a mi feladatunk az, hogy ténylegesen a lehető legtöbb segítséget és lehetőséget meg kell teremteni, de ehhez azt kell belátnunk és tudnunk, hogy az esélyteremtéssel bármennyi erőforrást fordítunk erre, az esélyegyenlőség illúzióját sok esetben nem érdemes, vagy nyilván akik, sok intézményben jártak, látják, hogy nem érdemes ezt a közszóhasználatba belevinni. Az esélyteremtés területén a legelső és legfontosabb a társadalmi tudat és a társadalmi szemlélet módosítása.

Erre pár programot elindítottunk 2010 óta. Csak hadd említsem meg a szolidaritási programot, amiben egy látássérült paralimpikon az, aki gimnáziumokat, 18 év alatti fiatalokat felkeres, ma már több mint 300 órát látogatott le, és ebben számol be arról, hogy milyen fogyatékosággal élni, hogy lehet fogyatékosággal élni, és hogy ő ugyanazokkal a problémákkal szembesül, mint bárki más az országban.

Ugyanezen céllal indítottuk el EU-s finanszírozással azokat az esélyegyenlőségi órákat, amelyeknek szintén ugyanez volt a célja, nevezetesen, hogy minél több fiatallal megismertessük, és közelebb vigyük a fogyatékosággal élők helyzetét.

Ami a foglalkoztatást illeti, 2010 óta minden év decemberében rendezzük meg azt a segítő vásár elnevezésű vásárt, ahol a megváltozott munkaképességű embereket foglalkoztató cégek tudnak termékeket kiállítani, és tudnak bemutatkozni. Én örömmel látom, és tapasztalom, hogy a teremben is ülnek olyan képviselők, akik ilyen cégeket képviselnek. Én azért gondolom rettentően fontosnak, mert annak a megmutatása, hogy a fogyatékosággal élők nemcsak tudnak és akarnak, de ugyanolyan minőségben is tudnak és képesek dolgozni, arra, azt gondolom, hogy eddig nem volt üzenet, és nem volt lehetőség, hogy bemutassuk, és ez erre egy jó felület és egy jó lehetőség.

Ami a szabályozás oldalát illeti, és akkor még egy dolgot hadd emeljek ki, bocsánat, amit nagyon fontosnak tartok, ez pedig a civil szervezetekkel való kapcsolattartás, a fogyatékosággal élő személyek esélyegyenlőségéről, jogairól szóló törvény éppen felülvizsgálat alatt van, és ezt a tavaszi ülészenon szeretnénk benyújtani a kormány részére. Ez a törvény-felülvizsgálat egy körülbelül 35 fős munkacsoportban történik meg, ennek a kétharmadát civilek adják, tehát azt gondolom, hogy a fogyatékosággal élők területén kiemelten fontos az, hogy az, aki a terepen van, és az, aki ismeri és tudja a fogyatékosággal élők helyzetének mindennapjait, azoknak a véleményét lássuk és meghallgassuk.

Magának a foglalkoztatás átalakulásáról főosztályvezető úr beszámolt decemberben, azóta van egy pár új tapasztalat, én azt mondom, hogy ezzel szeretném kiegészíteni. A tavaly novemberben kijött kormányrendeletnek az eddigiektől eltérően a legfontosabb üzenete az, hogy egységes, átlátható és mindenki számára azonos feltételek szerint biztosít támogatást. Ez azért is fontos volt, merthogy ez EU-s direktívákból következik. A támogatás, most már azt tudjuk mondani, hogy elindult, az első folyósítás februárban megtörtént. Ebben több mint 30 ezer emberről, több mint 300 cégről van szó, és bízunk benne, hogy évközben nyilván egy új rendszer beállítása számos kérdést fel fog vetni, és számos esetben segítségre lesz szükség, de bízunk benne, hogy ez tulajdonképpen zökkenőmentesen át fog tudni menni évvégén.

Az évvégén volt a bizottsági ülés után még egy nagyon fontos módosítás, ez pontosan a munkáltatóktól és a civil szervezetektől érkezett. Ez pedig az volt, hogy a rehabilitációs ellátás melletti munkavégzést tegye lehetővé a tárca, illetve a kormány. Ez a módosítás megszületett, tehát idén január 1-jétől a rehabilitációs ellátás mellett négyórás munkavégzésre mindenkinek lehetősége van.

A másik fontos módosítás pedig az, hogy tavaly bevezetésre került a rehabilitációs kártya, ami egy új elem a foglalkoztatásban, ami pont azt a célt szolgálja, hogy mindazok a cégek, akik nem szeretnék üzemszerűen, bocsánat a csúnya szóért, de azzal foglalkozni, hogy megváltozott munkaképességűeket, fogyatékosokkal élőket alkalmaznak, hanem van egy adott munkakör, egy adott szakmai betöltetlen állás, ahová szeretne embert felvenni, ezt támogassuk azzal, hogy az ő esetükben járulégmentesen lehet ezt megtenni. És ezzel decemberben már tízezer munkavállaló után több mint négyezer munkáltató élt.

Január 1-jétől mindazok a cégek, akik egyébként bértámogatásban is részesülnek, részesülhetnek a munkáltatóik után ugyanúgy a rehabilitációs kártya kedvezményeiben. Ettől azt várjuk, hogy ebben számosságában egy nagyobb ugrás lesz, és azt várjuk, hogy még nagyobb növekedés lesz a kiadott rehabilitációs kártyák tekintetében.

Befejezésként még egy területet szeretnék megemlíteni, ez pedig az új Széchenyi-terv és az európai uniós fejlesztési források felhasználása. A tárca ebben a tervezési ciklusban mintegy 47 milliárd forintot fordít fogyatékosokkal élők és megváltozott munkaképességűek támogatására különböző programokon keresztül. Ebből a 47 milliárd forintból több, mint 20 milliárd forint az, amit kifejezetten a foglalkoztatás elősegítésére szánunk, ezeket oktatáson-képzésen keresztül konkrétan bértámogatáson át sokféle formában nyújtjuk mind állami, mind nem állami, mind nagy, mind kisebb cégek részére.

Van még egy pályázat, amely specifikus, de azt gondolom, hogy nagyon fontos: azoknak az autista farmoknak és autista, főleg mezőgazdasági tevékenységet művelő szervezeteknek, akik eddig saját erőből oldották meg mindezt, ebben a pályázati ciklusban lehetőségük lesz majd egy olyan forrás igénybevételére, ami az ő tevékenységüket és az ott dolgozó autista, illetve megváltozott munkaképességű emberek foglalkoztatását segíti elő. Ennyit szerettem volna mondani. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a beszámolót. Akkor, ahogy döntöttünk az elején, a kérdésekre és a véleményekre egy körben kerülne sor. Megkérdezem képviselőtársaimat, hogy kérdés, vélemény kitől érkezik. Parancsolj!

Kérdések, vélemények

DR. SZÉL BERNADETT (független): Én is köszönöm a beszámolót és helyettes államtitkár úrnak azt, hogy eljött az ülésre. Először is alelnök úrnak szeretném megköszönni, hogy ez az ülés rendben megtörténhet. Sikerült várhatóan kiválasztani az évnak azt a hetét, amikor én nem tudom az albizottság elnöki pozícióját ellátni, mert valóban zajlik az az áthangolás a Házban, ami azt jelenti, hogy LMP-frakcióból független képviselővé válunk, és ez azt jelenti, hogy ezen a héten nem vagyok bizottságban, nagyon remélem azt, hogy a Ház le tudja a szükséges intézkedéseket folytatni ezen a héten és a jövő héten már a Foglalkoztatási bizottságban fogom folytatni a munkámat, ami azt jelenti, hogy ezzel együtt fogom tudni elnökölni az albizottságot is, mindazonáltal nem tartottam volna szerencsésnek, hogy az általam meghívott emberek, akik egy időpontra készültek rá, ma reggelre, a jövő hétre vagy annál későbbi időpontra jönnek el a bizottsági ülésre, és ez a rákészülés kárba veszik. Úgyhogy ezúton köszönöm azt az együttműködést, aminek keretében ez a mai ülés rendben megtörténhet, és az a fontos találkozóhely, amit ez az albizottság jelent a kormánypártnak, ellenzéknek és minden érintettnek, az zavartalanul tudja folytatni a munkáját.

Rátérve helyettes államtitkár beszámolójára. Nagyon köszönöm, én is nagyon részletesnek találtam, viszont van egy-két kérdésem. Ön elvileg Bernáth Ildikó megbízott asszony utódként került bemutatásra annak idején a médiában. Én ezt az aktust igazából nem tudtam üdvözölni akkoriban, mert úgy éreztem, hogy egy megbízott után helyettes államtitkári pozícióba tenni a fogyatékosügyet és a megváltozott munkaképességű emberek ügyét, felveti azt a kérdést, hogy itt már nem egy ember kezében fog összpontosulni mindenegybes probléma, hanem adott esetben ez szét tud darabolódni, minthogy önhöz nemcsak ez az egy téma tartozik, hanem számos más téma fölött kell hogy diszponáljon a minisztériumában.

Kérdezem én, hogy megbízott asszony munkásságából mit sikerült folytatni, tehát az ő általa megkezdett folyamatokhoz kapcsolódó eredményeket mennyire sikerült továbbvinni, és ennek keretében kérdezem, hogy ugye önnek koordinálni kell különböző csoportok között a minisztériumban, hogy ez hogyan tud megvalósulni. Mennyire tapasztal érdemi párbeszédre való készséget az egyes tárcák között, és egyáltalán az országos fogyatékosügyi program végrehajtásával kapcsolatban milyen tapasztalatai vannak, mert beszámolt itt különböző kampányokról vagy egyes, nagyon méltányolható erőfeszítésekről is a kormány részéről. De erről nem hallottunk, hogy konkrétan a program végrehajtásában milyen eredmények vannak. Erre a három kérdésre várom, köszönettel, a választ.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Van-e még kérdés a helyettes államtitkár úrhoz?

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács fordítja.)* Köszönöm a szót. Csak egy kérdésem lenne: említette a gyermekvédelmet, a nevelésügyi helyzetét. Ez a biztosított jogviszonyra válás, ezzel kapcsolatban lenne egy kérdésem. Van még egy nagyon fontos terület, ez az ápolási díj. Nagyon régóta húzódo problémákról van szó, érzékeny területről van szó, alacsony az összeg, nem biztosított jogviszonyról van szó. És az lenne a kérdésem, hogy van-e rá esély, terv, elképzelés, hogy ez a helyzet megváltozhat. Akár úgy, hogy biztosított jogviszonyra válik ez a munka, ez a 24 órás munka? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Egyéb kérdés? *(Nincs jelentkező.)* Parancsoljon, helyettes államtitkár úr!

FÜLÖP ATTILA helyettes államtitkár (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen a szót és a kérdéseket is. Bernáth Ildikó ugye miniszteri biztostként vitte ezt a területet, mi korábban is együtt dolgoztunk, én előtte államtitkár úr kabinetfőnöke voltam, tehát ily módon Bernáth Ildikóval is mindennap volt kapcsolatunk. Azt gondolom, és akkor is ez volt a meglátásom, hogy azzal, hogy ez a terület helyettes államtitkár szintet kapott, mintegy nyilvánvalóan miniszteri biztos asszony munkája is elismerésre került. A helyettes államtitkár szinten pont az ön által feltett kérdésekre, hogy más tárcákkal kapcsolatban hogy lehet képviselni ezt a területet, illetve milyen fórumokra hívják az embert, azt gondolom, hogy jó és méltó helyére került ez a terület. Az, hogy más területekkel együtt, és itt most az esélyteremtési főosztály, a fogyatékosügyi főosztály vagy a foglalkoztatási rehabilitációs főosztály egyben van kezelve akár a családpolitikával, én azt gondolom, hogy ez nem elvesz, hanem hozzáad, tehát ezeket a területeket külön lehet kezelni, hogyha együtt kezeljük, akkor lehet, hogy hatékonyabb.

A más tárcákhoz való viszonyról azt gondolom, hogy a fogyatékosággal élők helyzete nyilván mindig is egy nagyon érzékeny téma minden irányítás részére, és arról tudok beszámolni, hogy akármilyen tárgyalásról van szó, egyre inkább tudjuk a fogyatékkal élők helyzetét képviselni akár költségvetésről, akár jogszabályalkotásról van szó, és nyilván nem

egyszerű munka, és mindenkinek a munkájára szükség van. Nekünk, a civilek által megjelenített munka ugyanolyan fontos ezen a területen. Én azt látom, hogy ez a terület, és ez az elismertség, ami a fogyatékosokkal élőknek jár, ez egyre inkább elmondható, nem mintha eddig ezzel probléma lett volna, de a mostani Fot. felülvizsgálata kapcsán is azt gondolom, hogy mindenki számára világos és egyértelmű, hogy ez a terület prioritást kell hogy élvezzen.

Az OFP végrehajtásával kapcsolatban egy beszámoló fog készülni, itt mindenkinek, minden tárcának megvan a kötelezettsége, hogy mi az, amit ezzel kapcsolatban meg kell tennie. Vannak eredmények, amit ezen a területen eddig is elértünk a foglalkoztatás kapcsán. Azt gondolom, hogy a legnagyobb lehetőségünk a már említett új Széchenyi-tervben meglévő források, amit a magyar költségvetésből nyilván nagyon nehéz lenne kigazdálkodni, és ebben bízunk, hogy ez tényleges lökést és segítséget ad. Egyébként az egyik ilyen támogatásprogramnak a szakértő vezetője pont Bernáth Ildikó, tehát az ilyen jellegű munka még a mai napig folyik, és mai napig ő is segíti ennek a rendszernek a fennmaradását.

A nevelőszülőkkel kapcsolatban Tapolczai képviselő úr kérdésére, illetve az ápolási díjjal kapcsolatban. Ezt korábban is felvetettük, hogy ugyanúgy, ahogy a nevelőszülők esetében azt gondoljuk, hogy egy biztosítási jogviszony, egy foglalkoztatási jogviszony tud kellő biztonságot adni, úgy az ápolási díj esetében is valószínűleg egy foglalkoztatási jogviszony tudja elismerni kellőképpen azt a munkát, amit az ápolási díjban részesülők végeznek. Ezzel kapcsolatban már tavaly megkezdtünk egyeztetéseket, és tavaly megkezdtük az előzetes munkát a gazdasági minisztériummal együtt. Azt reméljük és abban bízunk, hogy ezzel kapcsolatban az idén tudunk végleges álláspontot mondani és olyan előterjesztéssel előjönni, amely nemcsak átmenetileg, akár ennek az összegnek - 28 ezer forintos összegnek – a minimális emelését jelentené, hanem hosszú távon egy biztonságos megoldást tudna jelenteni. Ezzel kapcsolatban probléma az, hogy a résztvevők között is számos elképzelés van arra vonatkozóan, hogy mi lenne az igazán jó megoldás. Hogyha foglalkoztatási jogviszony, akkor például ki a munkaadó, ki a foglalkoztató, és milyen minőséget vár el. Tehát ez egy elég nehezen körbejárható kérdés. De idén szeretnénk erre mindenképpen a tárca részéről letenni egy javaslatot. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen a válaszokat. Ezt a napirendi pontot lezárjuk. Látszik, hogy ez egy széles körű feladat, amit el kell látni. Azt látni, hogy a tárca és a kormány részéről megvan az az irány, amelyik jó irány, segíteni kell, nem lehet, hanem kell azoknak az embereknek, akik valamilyen hátrányban vagy betegségben szenvednek. Úgy gondolom, hogy ez még egy hosszabb folyamat lesz, a megjelent rendelkezések és intézkedések után mindig jönnek újabb problémák. Ezt helyben, mint polgármester, pontosan érzem, ezeket próbáljuk helyben kezelni, jelezni fölfelé, az a kérdésem, hogy ezt fönt, amikor a programok vannak, dolgozzák össze, akár a pénzbeni juttatások, akár egyéb juttatások és segítések, amelyek a sokrétű hátrányos helyzetű embereknek nem felelnek meg, azokat próbáljuk részletekre bontani és minél részletesebben kidolgozni, hogy mindenkinek feleljen meg. Tehát a rendelkezések után a hátrányos helyzetből a hátrányosak között ne legyen még hátrányosabb. Ezt kérném öntől. Köszönöm szépen a beszámolót. Ha a munkája elszólítja, akkor tudomásul vesszük, ha tovább itt tud lenni velünk, akkor megköszönjük. Köszönöm szépen, helyettes államtitkár úr.

Beszámoló a komplex felülvizsgálatokról és a rehabilitációs szakhatóságok működéséről

Rátérünk a második napirendi pontunkra. Üdvözlöm dr. Pósfai Gábor főigazgató urat, a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatalból. Munkatársait, Tatosné Takács Andrea főosztályvezető asszonyt és dr. Székely Ildikó főosztályvezető asszonyt. Arra kérem, hogy tartsa meg a beszámolóját.

Dr. Pósfai Gábor beszámolója

DR. PÓSFAI GÁBOR főigazgató (Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal): *(Előadását kivetítő segítségével tartja meg.)* Tisztelt Alelnök Úr! Tisztelt Albizottság! Nagyon nagy tisztelettel köszöntöm önöket a Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal nevében. Nagy öröm számunkra, hogy egy év után ismét beszámolhatunk arról a munkáról, amit a helyettes államtitkár úr elmondott, a kormányzati célok megvalósítása érdekében végeztünk, és ennek az eredményeiről is tisztelt albizottság tagjai júliusban már az első részeredményekről egy rövid tájékoztatást kaptak. Az új rehabilitációs hatósági rendszer azonban akkor kezdett el működni, tehát részben emiatt, részben az új minősítési rendszernek az első teljes évi tapasztalatai miatt azt gondoljuk, hogy sok olyan új információval tudunk szolgálni, amit megpróbálok most nagyon röviden és tömören összefoglalni az idő rövidségére való tekintettel.

A célkitűzéseinkről az elmúlt évben már beszámoltunk, az egészségkárosodás alapján ellátottak felülvizsgálatát kötelezettségként állította elének a kormány, a korábbiakban is ez a felülvizsgálat rendszeresen megtörtént, azonban most ez bizonyos körben teljes körű felülvizsgálatot jelent. Az ellátórendszer átalakításának a javítása az átláthatóság céljait szolgálta elsősorban, illetve a lehető legteljesebb értékű reintegráció érdekében a megmaradt és fejleszthető képességekre épülő foglalkoztatásközpontú rehabilitációt jelölte meg célként a jogszabály, és természetesen emellett a jövedelemkiesés miatti keresetpótlás is a célkitűzések között van.

A szemléletváltozás, amiről már tavaly is pár szót beszéltem, ugye 2008 előtt munkaképesség-csökkenést mért az akkori szakértői szerv, amelyik azt határozta meg, hogy mi az, amit nem tud csinálni valaki, 2008. január 1-jétől az egészségkárosodás mértékét vagyis azt, hogy mi vészett el, és 2012-től az új minősítési rendszer bevezetésével az egészségi állapotot mérjük, tehát azt, hogy mi az, ami hasznosítható, ami a foglalkoztatásközpontú rehabilitáció céljait szolgálja.

Ennek megfelelően az új minősítési kategóriák is azt fejezik ki, hogy mi az, a megmaradt egészségi állapot, ami alapján a rehabilitáció javasolt, illetve akiknek a foglalkoztatási vagy szociális szempontok alapján a rehabilitációja nem javasolt, azoknak pedig a tartós ellátásáról gondoskodunk az új minősítési kategóriák értelmében a továbbiakban is.

A minősítés során az orvosszakértő tehát az egészségi állapotot határozza meg, az orvosi rehabilitációs javaslatot, a rehabilitációs szükségletet, a segédeszköz-ellátással kapcsolatban állást foglal, és foglalkoztatást korlátozó vagy kizáró tényezőket is megnevezhet, illetve a prognózis megítélése is az orvosi kompetencia része. Ugyanakkor nem része a rehabilitálhatóságnak a szociális és foglalkoztatási szempontjainak a megítélése, ezt a a foglalkozási és a szociális szakértő határozza meg. A rehabilitációs ellátásról már az előtt a helyettes államtitkár úr említette, a heti húsz órát meghaladó munkaviszony esetén ez szünetel, hiszen ennek a célja, hogy addig biztosítson ellátást, ameddig a foglalkoztatás meg nem valósul, legfeljebb három éven keresztül, és amennyiben pedig a szociális vagy a foglalkozási tényezők akadályozzák a rehabilitációt, akkor a B2 vagy C2 kategóriában a rokkantsági ellátás folyósítható legfeljebb egyéves időtartamra megállapítva, illetve a D és az E kategóriában csak védett foglalkoztatás jöhet szóba, amikor pedig tartós támogatásra szorul valaki, hogyha a foglalkoztatása egyáltalán biztosítható.

A foglalkozási rehabilitálhatóság megítélését nagyon sok szempont alapján minősítjük, amelyeket figyelembe veszünk. Ezt a 15 szempontot értékelve egyenként három pontot kaphat az értékelő szakértőtől a kérelmező, és ez alapján kerül meghatározásra, hogy az adható, maximum 45 pontból van-e legalább 17 pont, ami alapján a rehabilitálhatóságot javasoljuk, illetve nem áll-e fent olyan, ami teljesen kizárná, megakadályozná a sikeres rehabilitációt, amennyiben pedig akkor, a rehabilitáció nem javasolt.

Az új minősítési rendszer a szociális szempontokat is mérlegeli, itt tíz szempont alapján minősítjük, hogy a szociális szempontok alapján fennáll-e a rehabilitálhatóság. És amennyiben kizáró körülmény van, akkor itt is a rokkant ellátás került megállapításra, legfeljebb egy évig, hiszen az alatt azért ez változhat.

A rehabilitációs hatóság feladatait 2012. január 1-je és június 30-a között a Nyugdíj-biztosítási Szakigazgatási Szerv, az NRSZH és a munkaügyi központok foglalkozási rehabilitációval foglalkozó munkatársai közösen látták el. 2012. július 1-jétől a 1502/2011-es kormányhatározat alapján felállított Rehabilitációs Szakigazgatási Szerv, amelyik egységes szervezeti rendszerben látja el az összes rehabilitációs hatósági feladatot. A kormányhivatalok rehabilitációs szakigazgatási szervét 2012. július 1-jével a kormány létrehozta mind a megyei kormányhivatalon belül, ez végzett első fokon komplex minősítést, és az első fokon hozott határozatokat, amennyiben fellebbezés érkezik velük szemben, akkor másodfokon az NRSZH bírálja el. Ez a korábbi nagyon bonyolult rendszer, amelyben több hatóság, több minisztérium által felügyelt központi kormányzati szerv felügyelte a rehabilitációs hatósági feladatokat, lényegesen leegyszerűsödött azáltal, hogy egy rehabilitációs hatósági intézményrendszerhez került a rehabilitációs szakigazgatási szerveken belül minden feladat, és ezt a NRSZH egységes elvek szerint tudja felügyelni.

Ez az informatikai rendszerben az ügyfelek ügyeinek a kezelésében is megjelent a korábbi sok, egymástól elkülönült, ezért egymással kevésbé összhangban lévő akta helyett lett egy olyan egységesített aktarendszer, amelyben az ellátottak adatai és valamennyi, a rehabilitációt befolyásoló szempont egységesen kerül kezelésre.

Nagyon gyorsan néhány statisztikai adat, amelyik immáron a 2012-es év teljes adatait is tartalmazza. Az elvégzett vizsgálatok számának alakulását mutatja ez az ábra, mint látható, 2012-ben az új vizsgálatok száma is és a felülvizsgálatok száma is kevesebb volt a korábbi évekhez képest. Felülvizsgálatra 2012 márciusáig kellett jelentkezni azoknak, akik még nem töltötték be a rájuk irányadó nyugdíjkorhatárt, illetve öt éven belül nem érik el azt, és hármascsoportú rokkant nyugdíjban vagy rendszeres szociális járadékban részesültek. Összesen 189 ezren kérték ezt a felülvizsgálatot, 1200-an nem kérték és 3800-an nem nyilatkoztak, tehát az összes érintettnek a 97 százaléka kérte a felülvizsgálatot, ami 2014-ig fog megtörténni mindenkire vonatkozóan, addig a jelenlegi ellátását kapja, ameddig a felülvizsgálatra sor nem kerül.

Az esedékes vizsgálatok 2012. április 1-jén kezdődtek meg, ezek a felülvizsgálatok - a szakemberhiány persze itt is komoly problémát jelent, amelyről hosszasan most nem akarok beszélni, de emiatt - lassabban haladnak a tervezett ütemezésnél. De ezek is zajlanak.

A vizsgálatok során megállapított minősítéseknek az eredménye látható ezen az ábrán, az első vonal, ez a narancssárga mutatja, hogy az elutasítások aránya hogyan alakult. Semmilyen ellátásra nem jogosult az igénylők közül, mint látható, 2012-ben ez lényegesen csökkent a korábbiakhoz képest, tehát szó sincs arról, hogy az új minősítési rendszer igazságtalan módon olyanoktól is elvette volna az ellátást, akik rászorulnának az ellátásra. A többi ellátási formánál pedig azt lehet látni, hogy tulajdonképpen a korábbi évekhez képest a középső súlyossági kategóriákban inkább növekedés látszik, tehát a 40 és 50 százalék közötti egészségkárosodással, illetve a még súlyosabb egészségkárosodással rendelkezők aránya növekedett. Ugyanakkor a legsúlyosabb egészségkárosodás lényegében megmaradt, és ami nagyon lényeges számunkra, a rehabilitálhatók arányának a folyamatos emelkedése, hiszen ettől reméljük, hogy egyre többen fognak tudni visszakérülni a munka világába a megváltozott munkaképességű kérelmezők közül.

Ezek az adatok szintén a 2012-es teljes éves adatokat mutatják, immáron látható, hogy a 40 és 49 százalék közötti össz-szervezeti egészségkárosodás esetén a rehabilitálhatóság, rehabilitációs ellátásra való jogosultság lényegesen magasabb, mint a nem rehabilitációra, tehát rokkantsági ellátásra való jogosultság megállapítása, ugyanakkor a súlyosabb

egészségkárosodás a kevesebb egészségi állapot esetén az arány fordított, itt a rokkantsági ellátás megállapítása volt magasabb arányú, de itt is 36 százalékban megállapításra került a rehabilitációs eljárás, és azt reméljük, hogy az ő esetükben egy sikeres komplex rehabilitáció eredményeképpen sikeres lesz a munkaerő-piaci visszavezetés.

Az új igényen alapuló vizsgálatok és az elutasítások számának az arányát mutatja ez az ábra, megint csak azt erősítve, hogy miközben az elmúlt években folyamatosan csökkent az új igények iránti igény, aközben még radikálisabban csökkent az elutasítottak aránya, tehát azt gondoljuk, egyre inkább valóban csak azok nyújtják be az igényüket az ellátásokra, akik ténylegesen rászorulnak.

Az elsőfokú határozati javaslatok alapján mutatjuk a különböző korcsoportokban a rokkantsági ellátás, rehabilitációs ellátás és az elutasítás arányát. Mint látható, az öt év alattiaknál még viszonylag magas a kérelem elutasításának az aránya, majdnem az egynegyede az összes kérelemnek, de az 50 és 57 év közöttiek esetében ez már csak az egyötöde és az 57 év felettiéknél pedig még sokkal alacsonyabb. Nyilván ebben az életkori kategóriában már döntő többségében rokkantsági ellátás kerül megállapításra. Azoknál, akik vizsgálatra, komplex minősítésre kerülnek, de a fiatalabb kategóriákban, mint látható, a negyede vagy több is mint a negyede a kérelmezőknek rehabilitálható minősítéssel komplex rehabilitációs szolgáltatásokban részesül. A rehabilitálhatók arányának a növekedését lehet látni ezen az ábrán is, és az elutasítások arányának a folyamatos csökkenését.

Ez az ábra az előbbihez képest annyiban különbözik, hogy itt a felülvizsgálatokon jelentkezők arányai látszanak. Látható, hogy itt alacsonyabb az elutasítottak aránya, tehát, aki korábban már valamilyen ellátásra jogosult volt, azok között még alacsonyabb az elutasítottak aránya, egyébként a rehabilitálhatóságnak, illetve a rokkantsági ellátásra való jogosultságnak a megállapítása nagyjából hasonló.

A komplex minősítést követően a rehabilitálhatónak minősülő megváltozott munkaképességű munkavállalóknak a rehabilitációs foglalkoztatásával kapcsolatban Dávid István fősztályvezető úr fogja majd elmondani az új rehabilitációs foglalkoztatási rendszernek a részleteit. Köszönöm a figyelmüket.

ELNÖK: Köszönöm szépen főigazgató úr beszámolóját. Képviselőtársaimtól kérdezem, hogy kinek van kérdése. *(Nincs jelentkező.)* Köszönöm szépen. A napirendi pontot lezárjuk, úgy látszik, érthető volt, azt látjuk, hogy tisztul a kép *(Dr. Szél Bernadett: Bocsánat, én szeretnék...)*... úgy gondolom, már lezártuk, az előbb megkérdeztem, lezártam a kérdések körét. Úgy gondolom, tisztul a kép, az látszik, hogy aki nem volt jogosult semmilyen juttatásra, az nem is adta be a papírokat, az látszik, hogy az elutasítás csökkent, és az látszik, hogy egyre több embernél az a cél, hogy visszavezzük őket a munka világába, ne legyen kiszolgáltatott egy ember se, és ne érezze úgy, hogy a társadalom nyakán lóg. Úgy gondolom, hogy jól végzik a munkájukat. Köszönöm szépen. Azt kérjük, hogy figyeljenek oda, mert mindig egy-egy emberről van szó, és személyre szabottan végzik a vizsgálatokat és itt mindig egyéni sérelmek, amik hangosan tudnak visszajönni, ezeket, ha lehet akkor mellőzzük. Köszönöm szépen.

A megváltozott munkaképességűek ellátásairól szóló 2011. évi CXCI. törvény egy évének tapasztalatairól

Köszöntöm Dávid István fősztályvezető urat, és azt kérem, hogy az egyéves tapasztalatokról, ami szorosan kapcsolódik az előbbi napirendi ponthoz, tartsa meg a beszámolóját. Köszönöm szépen.

Dávid István beszámolója

DÁVID ISTVÁN (Emberi Erőforrások Minisztériuma): *(Előadását kivetítő segítségével tartja meg.)* Köszönöm szépen. Tisztelt Elnök Úr! Tisztelt Bizottság! Tisztelt Részvevők! Először is a foglalkozási rehabilitációs fősztályt vezetem, tehát így a 2011. évi

CXCI. törvénynek kifejezetten csak a foglalkozási rehabilitációs részével kapcsolatban szeretnék önöknek információkat átadni. Hiszen ez a jogszabály ennél azért jóval bővebb volt, és nemcsak ezt a területet érintette. Egy olyan Power Point-előadással készültem, aminek egy részét a bizottsági tagok és az itt jelenlévők már láthatták. Éppen ezért egy-egy slide-ot fogok belőle kivetíteni és a legvégén azt a hat slide-ot, amivel bővült a Power Point-előadás, amióta nem találkoztunk, a történéseket jószerint ez tartalmazza. Azért nemcsak erről szeretnék beszámolni, nyilván vannak a teremben olyanok, akik, ha csak az utolsó hat oldalt vetíteném, nem értenék, hogy mi is ennek az egész átalakításnak a lényege.

Ha a CXCI. törvény kapcsán kell valamit mondanunk, az nem más, minthogy a jogszabály adott felhatalmazást azokra a végrehajtási rendeletekre, amelyek a foglalkozási rehabilitáció területét teljes mértékben átalakították. Itt lehet látni ezeket a jogszabályokat, részben ezekről már helyettes államtitkár úr, illetve főigazgató úr is beszámolt, de így, egyben mindenképpen látszik, hogy mekkora munka volt ez az átalakítás. Ez a három új jogszabály. Az első a 327/2012-es. Ez az a jogszabály, ami a foglalkozási rehabilitáció átalakítását gyakorlatilag teljes körűvé tette. Nem mennék bele részleteiben, de az előadás természetesen itt van, hogyha bárki majd elkéri, akkor az összefüggéseket is el tudja benne olvasni.

Ez egy fontos slide, ugyanis még a mai napig, amikor kérdéseket tesznek fel hozzánk, illetve kritikát fogalmaznak meg, az látszik, hogy ennek a jogszabálynak a céljával még nem mindenki tudott azonosulni, nem mindenki látja át, hogy miért is történtek meg ezek az átalakítások. És most szeretném megint aláhúzni, ugyanis nagyon fontos, eddig a foglalkoztatás támogatása történt. A cél az volt, hogy szegregált körülmények között foglalkoztatásra kerüljenek az emberek, és ezt a szegregált foglalkoztatást támogatta az állam. Ez a cél megváltozott, a cél most az, hogy azok az emberek, akiknek a foglalkoztatására sor kerül, fejlesztésre kerüljenek és az ő számukra a körülményekhez, a képességeikhez, az akarathoz képest a lehető legjobb munkahelyet, a lehető legfelkészítettebb feladatokat tudják elvégezni.

Ez egy nagyon fontos cél, hogy most a fejlesztést kívánjuk támogatni. Tehát, ha egy cég foglalkoztat egy embert, akkor azért foglalkoztatja és azért finanszírozza az állam, mert azt vállalja, hogy őt fejleszteni fogja, és a lehető legjobb szintet eléri ahhoz képest, amit az előbb elmondtam.

Most viszonylag gyorsan a végére ugrok, itt egyrészt helyettes államtitkár úr nagyon sok mindent elmondott abból az előadásból, amit én szerettem volna, ebből az látszik, hogy helyettes államtitkár úr is teljesen képen van és pontosan tud mindent a területünkről. Elég intenzív munkakapcsolatban vagyunk, és a legfontosabb talán ez a slide lenne, ahol azt látják, hogy a jogszabály elfogadását követően, ami november 16-án történt, november 17-én kiíródott egy pályázat. A jogszabályok szerint egy hónapig kell kiírva lennie a pályázatoknak, 16-án lezártuk ezeket a pályázatokat, 21-re a mellettem ülő munkatársak megfeszített munkájának köszönhetően a bizottság számára az előkészítés megtörtént, a bíráló bizottság összeült, a bíráló bizottság – csak jelzem, mert azt a slide-ot átugrottam – a Nemzetgazdasági Minisztérium, a KIM, az EMMI és az NRSZH munkatársaiból álló bizottság volt. Törekedtünk arra természetesen, hogy teljesen transzparens legyen és mindenki számára már a döntés pillanatában világos legyen, hogy mi történik. Három esetben összeült, miniszter urat arra kértük, hogy két napon belül hozza meg a döntését, ugye ez a karácsonyi időszak volt, tehát a két ünnep közötti időszakban miniszter úr meghozta a döntését. Ennek a döntésnek a kapcsán meghatározta a miniszter úr az egy főre jutó támogatási összeget, az is látszik, hogy ez alatt az idő alatt, amíg ezek a dolgok történtek, szintén az NRSZH munkatársai az akkreditációs tanúsítványokat kiállították és elkészítették, a keret- és támogatási szerződések megkötése megtörtént, és gyakorlatilag ilyen még soha nem volt, február 8-án, ahogy ígérte az állam a szervezeteknek, mindenkinek kiutalásra került az első forrás. Általában eddig

május előtt az első forrást senki nem kapta meg, ehhez képest most, február 8-án megtörtént. Február 20-án pedig már elszámolnak a szervezetek.

A pályázat eredményéről egy pár fontos adat: 408 pályázó pályázott, 346-an benyújtották a pályázatukat, ebből nyertesnek nyilvánítottak 334-et, ott látszik, hogy 30 ezer 500 főre nyújtottak be pályázatot, szerződést kötött 324 szervezet. Itt nyilván, amikor valaki nyert, és úgy gondolta, hogy az az összeg, amit a miniszter úr megállapított, neki nem felel meg, akkor elállhatott a szerződéstől. Látszik, hogy összességében 100 fő körüli létszám az, aki elállt ezektől a szerződésektől, és szintén a slide-okban, amiket átugrottam, ott látszott volna, hogy a tartós és tranzit foglalkoztatás, ez a két fogalom, amit most használunk. Természetesen a tranzit foglalkoztatás most csak azért ilyen kis szám, mert a felülvizsgálatok még nincsenek abban a stádiumban. Valószínűleg, hogy a felülvizsgálatok előrehaladtával ez a szám lényegesen növekedni fog. Alul pedig azt látják, hogy nagyjából a megyék 500 és 2500 körüli foglalkoztatottra pályáztak. Két olyan térség van, Szabolcs-Szatmár-Bereg megye és a közép-magyarországi régió, ahol messze magasan kiugró a pályázott foglalkoztatók aránya.

Még csak egy mondatot szeretnék hozzáfűzni, hogy mi igazából 300 körüli pályázót vártunk és 30 ezer körüli kapacitásfelajánlást. Azt gondolom, hogy ezzel a 324 pályázóval és a 30 ezer 400 fő kapacitással elég jól belőttük azt, hogy kitől számíthatunk pályázatokra, és ebben a foglalkozási rehabilitációs rendszerben a bértámogatások – helyettes államtitkár úr már beszélt erről -, a rehabilitációs kártyával történő foglalkoztatás egy minimális bürokráciával járó foglalkoztatás, és a bértámogatásnak azon részét, akik csak a foglalkoztatás kedvéért akkreditáltatták magukat, azt gondoltuk, hogy ők a rehabilitációs kártyával fognak tudni foglalkoztatni. És akik pedig benne maradnak ebben a foglalkozási rehabilitációs rendszerben, tőlük pedig elvárjuk, hogy valódi foglalkozási rehabilitáció történjen a cégekben.

Ebből az 54 szervezetből, aki ezzel a foglalkozási rehabilitációval foglalkozott, most egyszer csak 320 olyan szervezet lesz, aki olyan szakemberekkel rendelkezik, olyan körülményeket biztosít, amelyek a foglalkozási rehabilitációban ezeknek az embereknek a fejlesztésére lehetőséget ad.

A rehabilitációs kártyáról szintén helyettes államtitkár úr már beszélt. Azért nagyon fontos látni ezt, hogy - július-október és december hónapokat emeltem ki – lássák önök is, hogy milyen dinamikusan nőtt a rehabilitációs kártya igénybevétele. Tehát ez a tízezer fő, akit most foglalkoztatnak, októberben még csak hatezer fő volt, júliusban még csak ötezer, és a megtakarítás, ami a cégeket érintette, az gyakorlatilag fél év alatt megduplázódott. Ezt is mondta helyettes államtitkár úr, hogy a rehabilitációs kártya igénybevétele 2013-tól exponenciálisan növekedni fog. Itt azért látjuk, hogy ez a kártya mégiscsak egy sikeres történet, hiszen elég sok foglalkoztatás valósul meg ezáltal.

Még egy számszerű adatokat mutató slide, amiből összesítettem önöknek, hogy az új szabályozás előtt összesen 43500 fő volt támogatott foglalkoztatásban, az új szabályozást követően 48 ezer fő. Tehát ez is egy tízszázalékos bővülés csak az új szabályozás kapcsán, és az alsó sorban, ha elolvassák, azzal, hogy a tranzit foglalkoztatás intézményét bevezettük, tehát nem a végfoglalkoztatást finanszírozzuk, hanem a fejlesztést, és a cégek vállalták is ezt a tranzit foglalkoztatást, ezzel évente újabb tíz százaléknyi új embert tudunk ebbe a támogatott foglalkoztatásba bevonni azzal, hogy akik kikerülnek, az ő számukra a továbbfoglalkoztatást a rendszer elvárja, és akkor ismeri el eredményként, hogyha ez megtörtént.

Fontos dolog - azt gondoljuk - a tájékoztatás, többször hivatkoztam rá - az NRSZH munkatársai, akik itt ülnek mellettem -, szerveztek egy tájékoztatót február 14-én az összes nyertes pályázó vezetőinek és pénzügyi vezetőinek, valamint részt vettek a Magyar Államkincstár és az EMMI munkatársai. Azért egyszerre, mert itt, ezen a fórumon hangzottak el a nagyon fontos szabályok, mit vár el, milyen feltételek mellett, milyen elszámolható

költségekkel, hogy minden szabályozásban és információadásban arra törekszünk, hogy mindig egyszerre és együtt legyenek meg az információk. Véletlen se lehessen, hogy valaki egy másik előadáson ült egy másik tájékoztatón, és nem pont úgy értette, ahogyan az elhangzott, magyarul aki a Magyar Államkincstártól kérdezett és választ kapott rá, vagy a Magyar Államkincstár által elmondott elszámolási rendszereket megismerte, a szerint számol el, akkor bajba nem kerülhet.

Az informatikai rendszerről is kaptak tájékoztatást. Azt nagyon fontos elmondanom, hogy hamarosan elkészül az az informatikai rendszer, amit szintén az NRSZH fejleszt, amit a papír alapú elszámolást teljes egészében fel tudja váltani a digitális elszámolási rendszer. Az a célunk, hogy a lehető legegyszerűbb, nagyon világos, nagyon jól számon kérhető és jól működő rendszer legyen azért is, hogy minél hamarabb megkapják azokat a forrásokat a cégek, hogy a likviditási problémájukat megoldjuk, azt gondolom, hogy egyébként, hogy most visszatérek csak egy mondat erejéig, ha február 8-án meg tudták kapni az első forrást, és gyakorlatilag 10-én kell a béreket kifizetni, akár arra is módjuk van, hogy semmilyen likviditási problémájuk ne legyen. Ne kelljen banki hiteleket felvenni. Nagyon figyeltünk és törekedtünk, hiszen a támogatási összegekből finanszírozták nagyon sokszor a bankok számára az előzetes forrásokat. Folyamatosan segítséget nyújtunk és tájékoztatunk mindenkit, aki az új rendszerbe bekerült, és van egy nagyon fontos és hangsúlyos slide, azt gondolom, hogy ezt mindenképpen érdemes kihangsúlyoznunk. Az ellenőrzés a 327-es kormányrendelet egyik legfontosabb új szabályozása, eddig jellemzően az akkreditáció ellenőrzésére került sor, van-e olyan papírhalmoz, amit le tudunk ellenőrizni. Ehhez képest most azokat az elvárásokat, amiket szintén nem fogalmazott meg eddig jogszabály, mit várunk el a cégektől, ezt milyen hatékonysággal, milyen eredményességgel végzi, hogyan használják fel a forrásokat, milyen szükségleteket azonosítanak be, ezekre milyen válaszokat adnak, milyen fejlesztéseket hajtanak végre. Egyrészt a rendszer maga úgy van kitalálva, hogy a visszaéléseket megelőzze, ha bármilyen visszaélés történik, ez nagyon rövid idő alatt kiderül, hiszen hónapról hónapra történik az elszámolás. Most természetesen, hogyha mégis történik ilyen, akkor a visszakövetelésekre helyezük a hangsúlyt. Itt van az Állami Számvevőszék képviselője, aki, azt gondolom, hogy a majd egyéves munkájukból megállapítottakat örömmel veszi, gyakorlatilag minden, a foglalkozási rehabilitációt érintő vizsgálat, amit mi végeztünk, a koncepciókészítés és a jogszabályok előkészítése során, amit az Állami Számvevőszék vizsgált, ezek mind ugyanazt mutatták, és azt gondoljuk, hogy ezek a jogszabályok nagyon nagy részben válaszokat adnak azokra a kérdésekre, kihívásokra, amik eddig elhangzottak.

Két jogszabály, amiből szintén helyettes államtitkár úr már az egyiket elmondta, ez a heti húszórás foglalkoztatás, a másik, csak jelezni szeretném, hogy mind a szociális foglalkoztatásban, mind a rehabilitációs foglalkoztatásban a határozott idejű munkaszerződésekre az Mt. főszabályaitól történő eltérés szabályozásra került, magyarul lehetséges a határozott idejű foglalkoztatás, ennek pedig, még egyszer, kifejezetten az a célja, hogyha foglalkozási rehabilitációról beszélünk, és valakit fejleszteni lehet, akkor amint a fejlesztése befejeződött, akkor a munkaviszonya is befejeződhessen, hogy egy olyan új munkalehetőségre tegyen szert, ami magasabb fizetés mellett, integrált körülmények között stabilabb módon történik. Ez a célja a foglalkozási rehabilitációnak. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen fősztályvezető úrnak a beszámolót.
Kinek van kérdése? Parancsoljon!

Kérdések

DR. SZÉL BERNADETT (független): Én is köszönöm a beszámolót, voltak benne valóban új információk is. Hadd reflektáljak gyorsan, hogy nagyon örülök neki, hogy a kétharmad kormányzásának az utolsó évében sikerült eljutni odáig, hogy időben folyósítják a

szervezeteknek a támogatásokat. Én tavaly elég sokat felszólaltam emiatt a parlamentben, és hát ez egy évek óta folyamatosan húzódoó folyamat volt. Így volt ez az előző kormány idején, most is így volt, gyakorlatilag egy állandó mókuserékben tartották ezzel a szervezeteket, nagyon remélem, hogy ez nemcsak egy egyszeri alkalom lesz így az utolsó évben, hanem ebből egy rendszer lesz, és mostantól kezdve a szervezetek valóban számíthatnak arra az együttműködésre, amit a másik oldalról a tárcák és a kormány megkövetel tőlük.

Rátérve konkrétan itt a foglalkoztatásra. Ugye az világosan látszik, hogy Magyarországon jelenleg a munkanélküliek száma stagnál, viszont egyre több az ellátatlan ember. Azt látjuk, hogy most már az álláskereső embereknek több mint a fele ellátatlan. Ez, véleményem szerint nagymértékben köszönhető annak, hogy sikerült 90 napra csökkenteni azt az időszakot, amíg munkanélküli ellátásban részesülhetnek emberek, ahogy az év elején ezekből a statisztikákból világosan látszik, hogy ennek milyen komoly szociális következményei vannak, hogy ezt meglépte a kormány.

Szeretném felhívni a figyelmet arra, hogyha megváltozott munkaképességű emberekről beszélünk, akkor a regionális egyenlőtlenségeket is figyelembe kell venni. Elöttem van egy olyan statisztika, amely régiók szerint bontja azt, hogy mekkora a munkanélküli ráta, és a felülvizsgálat után a munkába visszairányítottak száma hány százalék. És az látszik, hogy azokban a régiókban, ahol jobb a munkanélküli ráta, kevesebb ember van állás nélkül, ott a felülvizsgálat után munkába irányítottak száma, konkrétan Pest megyében 48 százalék. Az Észak-Alföldön, ahol 13 százalékos a munkanélküliség, ott 65 százalék kerül vissza. De Észak-Magyarországon, ahol csak 17 százalékos a munkanélküliség, ott 62 százalék. Na most, kérdezem én, hogy mennyire tudják ezt figyelembe venni, hogy gyakorlatilag közlekedési problémák is vannak, eljutni munkahelyre, stb., próbálnak-e valami erőfeszítést tenni arra, hogy ezt a regionális különbséget figyelembe vegyék, valamilyen módon a megváltozott munkaképességű emberek helyzetét ne rontsa ilyen mértékben az, hogy az országnak melyik részén élnek, segíteni őket abban, hogy annak ellenére, hogy rosszabb munkanélküliségi adatokkal rendelkező régióban laknak, és a komplex felülvizsgálatok rendszere ugyanaz, tehát egyenlő eséllyel kerülnek vissza akkor is a munkaerőpiacra, ha jobb munkanélküliségi adatokkal rendelkező régiókban élnek, mintha rosszabban. Erre valamiféle kiegyenlítő mechanizmus, valamiféle segítség ezeknek az embereknek. Tehát hogyan látják önök ezt? Ez az első kérdésem. A második pedig: hogyan próbálják ezt befolyásolni?

A másik az, hogy engem nagy aggodalommal tölt el az, hogy a „rokkant törvénnyel” kapcsolatban, most már látjuk, hogy hogyan működik ez a gyakorlatban, és a vélemények is beérkeznek a civilektől, az érintettektől, milyen konkrét problémák vannak a megvalósulással kapcsolatban. Itt van néhány probléma, amire szeretnék rákérdezni, hogy önök érzékelik-e ezeket a problémákat, mondom összhangban az érintettekkel vagy nem, és ha igen, akkor szeretnék-e tenni valamit a helyzet ellen.

Az első, amit szeretnék felhozni, az az 1095 napos biztosítási idő, világosan látszik, hogy nagyon sok ember ezt nem tudja teljesíteni. Ugye itt arról van szó, hogy előfordulnak olyan esetek, hogy van egy súlyos baleset vagy adott esetben orvosi műhiba vagy bármi, ami miatt egy ember komoly egészségkárosodást szenved, és nem tudja az elmúlt öt évben ezt az 1095 napot produkálni. És akkor mi lesz ezzel az emberrel? Tehát gyakorlatilag teljesen kiesik az ellátórendszerből. Ezzel a kérdéssel szeretnék-e foglalkozni, vagy fixnek kell tekinteni, hogy ez már így marad?

A másik az, hogyha elbocsátunk rokkant embereket az ellátórendszerből, és ezek az emberek sok esetben annyira betegek, hogy a munkaalkalmassági vizsgálatokon rendre megbuknak, és ilyen esetben alkalmatlannak minősülnek ugyan munkára, kikerülnek az ellátórendszerből, akkor egy évig nem is kaphatnak semmilyen ellátást, merthogy együttműködési kötelezettségük van. És akkor mondjuk maguk után, hogy legalább

biztosítottak legyenek, havonta 6666 forintot be is kell fizetniük. Ezeknek az embereknek, akik teljes mértékben ellátatlanok maradnak, gyógyszerköltségeik minimum vannak, de azt tudjuk, hogy egy rokkant, megváltozott munkaképességű embernek sokkal magasabbak azok a költségei is, amik a mindennapi élethez szükségesek. Tehát ezeknek az embereknek tudnak-e önök segítséget nyújtani, vagy a gyógyszerhez támogatást nyújtani?

A harmadik, ami nagyon problémás számukra, a rokkantévek beszámítása. Jelenleg az zajlik, hogy a volt rokkantnyugdíjas évek egyszerűen nem számítanak be a szolgálati időbe, és előfordulhat az, és elő is fordul, és ez nemcsak egy ilyen gondolatkísérlet, hogy több tíz évet ledolgozott embereknek egyszerűen nincs meg a szükséges szolgálati ideje, és innentől elkezdve ellátatlanok maradnak. Tehát rokkantsági ellátásban részesülnek mondjuk, életük végéig. Hogy ezzel kapcsolatban van-e kilátás arra, hogy valamilyenfajta módosítás legyen?

Az utolsó a keresetkorlát kérdése. Az LMP úgy látja, hogy magasabb küszöbökkel kellene megállapítani és jobban kellene végzettség szerint differenciálni azért, hogy ösztönözze a képzésben való részvételt. Az előző albizottsági ülésen már beszéltünk erről a kérdéstről, de akkor most szeretnék erre konkrétan rákérdezni, hogy ezzel kapcsolatban remélhetünk-e valamilyen változást. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen.

DR. TAPOLCZAI GERGELY (Fidesz): *(Hozzászólását jelnyelvi tolmács fordítja.)* Köszönöm a szót. Én is köszönöm a beszámolót. Hozzám is érkeztek észrevételek, kérdések és felvetések, ezeket szeretném most továbbítani. Az egyik, hogy nagyon sok sorstársam panaszkodik arról, hogy az eddigi munkaidejük tovább csökkent, akár védett munkahelyről van szó, akár nem, és nem értik, hogy miért van ez. 6-7 órától 4 órára csökkentették, ez a legáltalánosabb helyzet. Tud-e a minisztérium vagy a kormány valamilyen segítséget nyújtani azért, hogy ne ez legyen a tendencia.

A másik a rehabilitációs kártya kapcsán. Az irány nagyon jó, és nagyon jó az elképzelés, ugyanakkor itt is van egy kérdés, illetve felvetés. Nagyon sok érintett és sorstárs nem kapja meg a megfelelő százalékot ahhoz, hogy rehab-kártyára legyen jogosult, 60-70 százalékos egészségi állapotot állapítanak meg náluk, de ők ugyanúgy szeretnék dolgozni, de utánuk nincs ez esetben adókedvezmény, mert nincs rehab-kártyájuk. Ugyanakkor ugyanúgy fogyatékos személyek ők is, de az egészségi állapotuk jobb, a családi körülményei adott esetben jobbak, de ugyanúgy siket vagy nagyothalló, vagy mozgáskorlátozott személyekről van szó. Kérdés, hogy ezt hogyan lehetne kompenzálni. Ezt, hogy nekik nincs rehabkártyájuk. Pozitív diszkriminációt lehetne az esetükben alkalmazni.

A harmadik inkább egy javaslat vagy kérés. Nagyon örülök annak a szabályozásnak, amit decemberben fogadott el a parlament, hogy a rehabilitációs ellátás mellett heti húsz órában lehet dolgozni, ugyanakkor akik korábban benne voltak a rendszerben, azok mind rehabilitációs ellátást kapnak addig, amíg nem történik meg a felülvizsgálatuk, és ez egy picit meglepetésszerű, azt gondolom. Nagyon sokan jelzik nekem, hogy most nem dolgozhatnak 8 órában, 7 órában. Ebben kérném a segítségüket, hogy hogyan lehet ezt kommunikálni, illetve tájékoztatni őket arról, hogy amíg meg nem történik a felülvizsgálat, addig nem változik a helyzetük, csak a felülvizsgálat után érvényes ez a változás. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más kérdés? Parancsoljon!

CSATLÓS RÉKA (Munkakör Alapítvány): Köszöntök mindenkit én is. Két problémát szeretnék felvetni, az egyik a finanszírozással kapcsolatos. Amit dr. Tapolczai Gergely is felvetett, hogy a munkaidőt és ezzel együtt a béreket is jelentősen csökkenteni kellett nekünk is. A kötelezően alkalmazandó mentorok és segítő személyek bére a kis szervezeteknél nem

kigazdálkodható. Például közhasznú tevékenységet végző szervezeteknél, amelyek mi is vagyunk, pedig erre nagy szükség lenne a mentorok és a segítő személyek meglétére. Hiszen a hallássérülteknél egy segítőt két ember is leköt, nagyon nehéz a feladatmegértésük. Javasoljuk a foglalkoztatási rehabilitációt elősegítő szakemberek külön költségvetésből történő finanszírozását a pályázati adatok alapján. Ennek híján sajnos a rehabilitációt segítő tevékenység helyett pénzszerzés, lobbizás köti le az energiánkat, és nem tudjuk megvalósítani azokat a célokat, amelyeket a pályázatban megírtunk.

A második problémánk a kapacitás feltöltése. A hallássérülteknél alig vannak, akik komplex felülvizsgálatról határozattal rendelkeznének, és az RSZSZ nem válaszol nekünk arra, hogy tudnak-e hallássérülteket közvetíteni hozzánk, így a kapacitás feltöltése számunkra szinte lehetetlen, tehát egy patthelyzet alakult ki. Januárban kérdeztük az RSZSZ-t, hogy hová forduljunk, ha tranzitálni vagy pótolni szeretnénk. Azt válaszolták, hogy mivel még nincs szerződésünk az RNSZH-val, ezért azt csináljuk, amit jónak látunk. Ekkor a kapacitásunkat feltöltöttük a nálunk már állományban lévő hallássérültekkel, munkát keresőkkel. Most azt mondják, hogy ez nem számolható el. Többször is hangsúlyozták, hogy amennyiben a rendszer korrigálásra szorult, akkor ezt megteszik. Az a kérdésem, hogy tervezik-e azt, hogy az imént felsorolt két problémát eltérően kezeljék, és ha igen, akkor hogyan. Tudjuk, hogy ez sok akkreditált foglalkoztató és munkát kereső problémája. Köszönöm.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Parancsoljon!

ZALABAI PÉTERNÉ (Motivációs Alapítvány): Örök optimista lévén szeretném elmondani azt, hogy a rehabilitációs rendszer elindítása nagyon biztató volt. Én azt gondolom, hogy azt az ütemet, azt a nagyon-nagyon szoros ütemet, amit megterveztek, azt be is tartotta az RNSZH. Számomra tényleg tökéletesen megdöbbentő volt az, hogy három nap alatt képesek voltak a több mint 300 szervezettel megkötni a szerződést, nagyon jól szervezett és jó volt a lebonyolítása, amit szeretnék sokak nevében is megköszönni.

Ellenben két olyan javaslatom lenne, amit nem tudom, hogy hogyan lehetne megvalósítani. Az egyik az, hogy nagyon sok szervezet biztos, hogy nem előre megfontolt szándékkal, de nem tudja tartani azokat a szigorú feltételeket, amit Dávid István főosztályvezető úr elmondott. Gondolkodnak-e esetleg egy monitoringrendszerben, ami segíthetné a szervezeteket abban, hogy valóban előírászerűen és jogszerűen valósítsa meg ezt az új elképzelést. A másik javaslatom pedig az lenne, hogy örömmel hallgatván a Fülöp Attila úr mondandóját, hogy a civil szervezetekkel komoly és elmélyült kapcsolatot szeretnének tartani, hogy Magyarországon elég sok alternatív munkaerő-piaci szolgáltatás működik. Hogy mennyivel lehetne az megoldható, hogy akár RSZSZ-nek az együttműködése során gyorsítani, könnyíteni lehetne például az ellenőrzést, a mindenféle időszakos megjelenést, hogy mennyiben lehetnének partnerek a civil szervezetek abban, hogyha náluk jelennek meg, vagy náluk végzik a megjelenést az ügyfelek, hogy akkor az esetleg elfogadható és betudható lenne az RSZSZ munkájába. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Más kérdés? Parancsoljon!

BARNÓCZKI GÁBOR (MVGYOSZ): Üdvözlök mindenkit. Azután szeretnék érdeklődni, elsősorban munkáltatókat, de ennél fogva munkavállalókat is érint a kérdés, nemcsak a harmadik napirenddel kapcsolatban, hanem kicsit visszautal a kérdésem a második napirendre is, az a munkáltató, aki az új akkreditációs rendszerben továbbra is foglalkoztatnak a 83/1987-es Mt-rendelet hatályos szabályozása szerint rokkantsági járadékban részesülő, 25 éves kor előtt, legalább 80 százalék egészségkárosodással rendelkező munkavállalókat, és nyilván 2012 decemberében bértámogatott munkahelyen foglalkoztatták ezen

munkavállalókat, ha szeretnének 2014-es évtől is ebben a rendszerben benne lenni, viszont a munkavállalók nyilván ezen esetben, vagy akár a munkáltatójának a rehabilitációs szakigazgatási szervnél külön kell kérnie hatósági bizonyítvány kiadását, hogy egy betűkategóriát megállapítsanak részére, és amennyiben ezen megváltozott munkaképességű továbbra is 80 százalék fölötti egészségkárosodással az új rendszer szerint legalább 20 százalék vagy annál kevesebb megmaradt egészségi állapottal rendelkeznek, akkor számára továbbra is fogják folyósítani a rokkantsági járadékot, vagy pedig 1095 biztosításban eltöltött nap után rokkantsági ellátást fognak megállapítani. Azért teszem fel ezt a kérdést, mert nyilván itt a fiatalabb korú megváltozott munkaképességű munkavállalók szempontjából nem mindegy, és felmerül bennük a kérdés, hogy elmenjenek-e erre a komplex minősítésre. Nyilván szeretnének bértámogatott foglalkoztatásban továbbra is részt venni, amennyiben a feltételek továbbra is fennállnak az ő esetükben, milyen ellátásban részesülnek majd a munkavégzésük mellett? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Parancsoljon!

BALOGH ZOLTÁN elnök (VSZOSZ): Köszönöm. Emberemlékezet óta ekkora fordulat a megváltozott munkaképességűek és az ellátott emberek életében nem volt, mint ami 2013. január 1-jével és 2012. január 1-jével történt. Azt gondolom, a munkaadói oldal nevében ezért az óriási köszönetemet kell kifejezni. A kérdésem a következő: várható-e, hogy ezeknek a szabályozásoknak további folytatása lesz? Elsősorban a Rehabilitációs albizottsághoz fordulnék azzal a kérdéssel, hogy az Országgyűlés készül-e olyan törvényt alkotni, ami a piaci ellátásban segítséget nyújt a megváltozott munkaképességűek foglalkoztatásában. Jól tudjuk, hogy a büntetés-végrehajtás területén már elindult egy ilyen tevékenység. A megváltozott munkaképességűek speciális foglalkoztatása ügyében nagyon sokat jelentene, ha ez a jogszabály-alkotási munka tovább folytatódna, és olyan pozitív diszkriminációk jelennének meg, ami a tömeges foglalkoztatást segítené ezen a területen.

További kérdésem, hogy további finomítások várhatók-e a súlyos és halmozott fogyatékosok foglalkoztatásának az esetében, ahogyan itt főigazgató úr is utalt rá, egy jelentős kisebbség rehabilitációjával nem lehet számolni, és nincs esélyük arra, hogy a nyílt munkaerőpiacon megjelenjenek, vagy az életkoruk vagy a megbetegedésük miatt, mert nem képezhetők; nem sorolnám tovább.

A harmadik kérdésem, hogy a foglalkoztatás területileg óriási szórtságot mutat, erről főosztályvezető úr előadásából is láthattuk, hogy az ország távoli területein, Dél-Magyarország, Nyugat-Magyarország, Kelet-Magyarország, speciális foglalkoztatási igények jelennek meg. Ez lényegesen költségesebb, mint az ország középső területein. Várható-e abban elmozdulás, akár 2014-től, akár a későbbi időszakban, hogy ezekben úgy, ahogy már hangzott el javaslat, hogy a plusz segítőknek a finanszírozásában is el kellene mozdulni, tervezi-e a jogszabályalkotó, hogy ezekben valamiféle további javulás várható? Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. További kérdés? *(Nincs jelentkező.)* Ha nincs, akkor látszik, hogy a foglalkoztatottak és a foglalkoztatók részéről is komoly kérdések merültek fel. Osztályvezető úr, legyen szíves!

DÁVID ISTVÁN (Emberi Erőforrások Minisztériuma): Köszönöm szépen. Valóban nagyon sok kérdés volt. A folyósítás időbeliségére azt tudom mondani, hogy eddig is időben folyósítottak, csak az a szabályozás, ami alapján folyósítottak, az ilyen volt, azért kellett ezt a szabályozást teljes mértékben megváltoztatni, és ezt a szabályozást csak úgy lehetett megcsinálni, hogy egy törvény és a törvény alapján felhatalmazást adó végrehajtási rendeletek

kellett hozzá, hogy megváltoztatásra kerüljenek. Most, azt gondolom, hogy egyértelmű, minden hó 8-án fogják megkapni a forrásokat, minden hó 20-án kell elszámolni, és aki nem tud elszámolni, az nem fogja megkapni csak a forrást, de nyilván mindenki törekedni fog elszámolni.

A régiós egyenlőtlenségek. A 327-es úgy szól, hogy a miniszternek jogában áll akár területi alapon meghívásos pályázatokat kiírni, a teljes forrás nem is került lekötésre, éppen ezért, amikor miniszter úrnak mi javaslatot tettünk, és amit elfogadott az egy főre jutó támogatási összeggel, nem merítette ki a teljes keretet, amit az Országgyűlés a költségvetési törvényben erre biztosított. Kifejezetten és célzottan az van benne, hogy meghívásos pályázatot írhat ki területi alapon. Tehát itt azt gondolom, hogy tudjuk és látjuk. Nyilvánvaló, most itt volt egy első pályázati kör, nem tudtuk, hogy hogy lesz, honnan fognak pályázni, de emiatt a kompenzáció miatt gondoltunk erre a dologra.

Közlekedési problémákra azt tudom mondani, hogy természetesen most nem vetítettem le, de a slide-ok között vannak azok a fejlesztési pályázatok, ahol a rehab szakig szervezetet országosan úgy próbáltuk felállítani, hogy a lehető legjobban elérhető legyen minden területről. A foglalkoztatók és a szolgáltatók számára kiírt új Széchenyi-terves pályázatokban pedig olyan hálózatokat kívánunk létrehozni, ahol ezekhez a szakigazgatási szervezetekhez szorosan kapcsolódnak a területi foglalkoztatók és szolgáltatók, pont azért, hogy lehetőleg olyan helyeken legyenek, ahol az emberek a lehető legrövidebb idő alatt elérhetik ezeket a szolgáltatásokat, tehát RSZSZ foglalkoztató szolgáltató, országos lefedettségre törekszünk a pályázatokban, és úgy, hogy egy-egy megyében olyan területi leosztás legyen, amiben a közlekedést figyelembe tudja venni.

Három olyan kérdést tett fel képviselő asszony, amire én nem tudok válaszolni. Mi a foglalkozási rehabilitációs főosztály vagyunk, ezért az ellátásokra, bármennyire is nekem valamennyi információm van erről, de azt gondolom, hogy ennek megvan az a főosztály, aki ezzel foglalkozik, én nem szeretnék belemenni ezeknek az ismertetésébe, mert nem a mi szakterületünk, tehát mindenképpen javaslom a szakterülettel konkrétan megbeszélni.

A munkaidő-csökkentésre vonatkozóan a 327-es azt tartalmazza, hogy átlagban hat órában kell foglalkoztatni. Ez azt jelenti, hogy nem lehet mindenkit négy órában foglalkoztatni, hanem a szerint, amit a munkáltató és az ottani szakemberek vagy a munkavállaló szeretne, ennek alapján egyes emberek 4, egyesek 8, egyesek 7, mások 5 órában lesznek foglalkoztatva. Ennek a hatóság szabálynak van egy átmeneti időszaka, a 2013-as év. Azért került ez átmeneti szabályozásra, mert olyan sok mindenhez kellett alkalmazkodnia a szervezeteknek, hogy azt gondoltuk, hogyha túl sok feltételhez egyszerre kell alkalmazkodniuk, és ettől esetleg a szervezetek megszűnnek, tönkremennek, az senkinek nem érdeke. Nem érdeke az államnak, és nem érdeke a foglalkoztatottaknak sem, de mindenki pontosan tudja, aki bepályázott, hogy 2014-től az átlag hatóság foglalkoztatás él. Ez azt jelenti, hogy mindenkinek egyénre szabott lesz a munkaideje, de nem lehet mindenkit a támogatásért cserébe 4 órában foglalkoztatni.

A mentor, segítő bére nem kigazdálkodható. Ez egy fontos koncepcionális kérdés. Mi azt mondtuk, hogy nem szabályozzuk túl a rendszert, azt mondjuk, hogy van egy támogatási összeg, ennek a fejében különböző költségek elszámolhatók. Azt sem mondtuk meg, hogy hány segítő személyt kell alkalmazni. Az van a jogszabályban, hogy ha szükséges, amennyit a cég gondol. Most abban a pillanatban, hogyha mi elkezdénénk azt szabályozni, hogy melyik cég, milyen típusú munkavállalói vannak, azért nem akarunk ebbe belemenni, mert ugyanazzal a problémával küzdő emberek esetében is minden feltétel ugyanaz, akkor is, lehet, hogy a szükséglet egész más. Ezt mi nem akarjuk szabályozás szintjén bekorlátozni, hanem azt gondoljuk, hogy azért vannak a foglalkozási rehabilitációt végző szervezetekben a szakemberek, hogy majd ők megmondják, hogy kinek mi a szükséglete, és mit kell hogy az a bizonyos ember megkapjon. Ezért lehetőséget adtunk arra, hogy a mentort és a rehabilitációs

tanácsadót elszámolják abból a költségből, amit a támogatás jelent, segítő személyekre vonatkozóan pedig semmilyen korlát nincs. Azt mondtuk, hogy annyit foglalkoztatnak és olyan módon, ahogy csak szeretnék. Ezért ha ezt megváltoztatnánk, az egész jogszabály koncepcióját kéne megváltoztatni. Mi próbáltunk ilyen mátrixokat kitalálni, de azt kell mondjam, önök is próbálják meg, hányféle típusú problémával, hányféle fogyatékossgal, hányféle helyszínen és hányféle szempontot kéne érvényesíteni ahhoz, hogy megmondjuk, hogyha ezeknek a szempontoknak önök megfelelnek, akkor ilyen és ilyen forrásokat kapnak. Soha nem lenne igazságos, mert lehet, hogy a mátrixban még ötféle szempontot nem vettünk figyelembe, ami egyébként még van, és amit önök, amikor egy emberrel találkoznak, pontosan látnak. Tehát a mi koncepciónk az egyénre szabott és a szakemberekre bízott feladatot jelenti.

Kapacitásfeltöltéssel kapcsolatban. A mellettem ülő főosztályvezető asszonytól tudom, hogy a szakigazgatási szerveknek a múlt héten tartott eligazításon vagy értekezleten elmondták azt, hogy azokat az embereket, akiknek a foglalkoztatásához szükség van arra, hogy a hatósági bizonyítványuk meglegyen, soron kívül kérik a szakigazgatási szerveket eljárni. Tehát lehet, hogy amikor januárban érdeklődtek, azóta a szakigazgatási szerv vezetői tudják, hogy a foglalkoztatás érdekében soron kívül kell ezt elvégezniük pontosan azért, hogy ne legyenek a kapacitásfeltöltéssel problémák.

Monitoringrendszer. A TÁMOP 5.3.8. A1 konstrukciójába be is írtuk a monitoringrendszert, mint feladatot. Tudom, hogy ez a munka már halad, 6-8 oldalban leírtuk az elvárásainkat. Azt gondoljuk, hogy a konstrukció termékeként meg fog jelenni egy egységes monitoringrendszer a szolgáltatókra is. Köszönöm szépen a javaslatot, egyetértünk vele.

Az RSZSZ-ek és az alternatív szolgáltatók együttműködésére szintén már mondtam, hogy egy olyan hálózatot képzelünk el, amiben a felelősség az RSZSZ-é és az RSZSZ körül lévő foglalkoztatók és munkaerő-piaci szolgáltatók kapacitását igénybe véve ez a rendszer helyi szinten együttműködéssel működtethető, a javaslatot köszönjük, egyetértünk vele, és támogatni fogjuk, hogy ez így legyen.

A szabályozás folytatására is tudok válaszolni. Egy munkacsoportot hoztunk létre, amiben a Nemzeti Fejlesztési Minisztériummal együtt dolgozunk, az ő felelősségükbe tartozik a közbeszerzési szabályozás, a helyettes államtitkárság munkatársaival együtt az RNSZH munkatársai és a mi főosztályunk munkatársai munkacsoportot hoztak létre, segítve, hogy ez a bizonyos közbeszerzési rendelet elkészüljön. A törvény egy kerettörvény, ez rendelet lesz. Ez a rendelet írás szintjén készen van, még egyeztetések zajlanak például pont a kérdező által említett Belügyminisztérium rendszerével összehangolás miatt. A finomításra azt mondtam, hogy természetesen egy olyan rendszer átalakítása, amire igazgató úr kitért, és azt mondta, hogy ilyen nem volt az elmúlt években, nyilván azt gondoljuk, hogy nagyon próbáltunk odafigyelni és egyeztetni minden érdekvédelmi és civil szervezettel, de egy ekkora rendszer átalakításának lehetnek kérdései. Mindig hangsúlyoztuk, hogy nyitottak vagyunk, és folyamatos együttműködés és kommunikáció az, amiben gondolkodunk, és a finomításokat végre fogjuk hajtani, és a területi eloszlásra vonatkozóan pedig már a Szél Bernadett képviselő asszony kérdésére válaszoltam.

Főigazgató úrnak még átadom a szót.

DR. PÓSFAI GÁBOR főigazgató (Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal): Köszönöm. Először is hadd mondjam, hogy azoknak a nagyon nagy tapasztalátú szakembereknek, akik évtizedek óta rehabilitációs foglalkoztatás területén tevékenykednek, és Magyarországon a legnagyobb tapasztalattal és tudással rendelkeznek ezen a területen, a dicsérete nagyon jólesik, és köszönöm szépen. Fontosak ezek a visszajelzések, amik ilyen komoly szakemberektől érkeznek.

Ami pedig a felmerült, a hivatalunk hatáskörébe tartozó konkrét kérdéseket illeti, a Tapolczai Gergely képviselő úr által feltett kérdés, hogy mi lesz azokkal a 60-70 százalékos egészségi állapotú siketekkel vagy nagyothallókkal, akik így esznek a kedvezmények lehetőségétől, tehát itt valamilyen pozitív diszkriminációt alkalmazni, hát ahogy erről már többször egyeztettünk a vonatkozó szabályok megalkotása, tehát a minősítési rendszernek a megalkotása, hogy hogyan minősüljenek a különböző egészségkárosodások az új minősítési rendszerben, ez többek között az érintett fogyatékos szervezetek bevonásával is történt. Minden szervezet részéről az az elvárás fogalmazódott meg, hogy az általuk képviselt fogyatékkal élők számára valamilyen pozitívabb diszkrimináció érvényesüljön, és itt sajnos olyan megoldás nem létezik, ami mindenki számára egyformán kielégítő lenne. Hogyha húzunk egy határt, akkor mindig lesznek olyanok, akik pont ezen a határon fölül vannak. Azt azért hozzá kell tenni, hogy a siketek esetében azok, akik teljes siketséggel kerülnek vizsgálatra, mindenképpen jogosultakká válnak valamilyen ellátásra, hiszen itt figyelembe vesszük azokat az egyéb körülményeket is az egészségkárosodás meghatározásánál, amik a beszédképességre vagy az egyéb, a munkavállalás szempontjából számukra hátrányt jelentő képességekre vonatkoznak. Tehát így próbáltuk meg kialakítani a rendszert, de kétségtelen, hogy vannak olyanok, akiknek az egészségkárosodása objektív és egyértelmű, de nem kerültek a támogatott vagy a kedvezményekre jogosított kategóriába és az ő esetükben a foglalkoztatásnak az elősegítése és támogatása nem ebben a keretben történik.

További kérdés volt a legsúlyosabb egészségkárosodással rendelkezők, tehát a 80 százalékos összszervezeti egészségkárosodást meghaladottak támogatási rendszere. Egyrésztől minden kötöttség nélkül igénybe vehető a rokkantsági ellátás a foglalkoztatás mellett is, tehát számukra semmilyen időbeli korlátozás nincs a munkavégzésre vonatkozóan.

A felülvizsgálatukra vonatkozóan a rokkantsági járadékra való jogosultság, illetve a rokkantsági ellátásra való jogosultságra pedig megkérem az Orvosi Módszertani és Ellenőrzési Igazgatóságunk vezetőjét, Székely főorvosnőt, hogy röviden válaszoljon.

DR. SZÉKELY ILDIKÓ (Nemzeti Rehabilitációs és Szociális Hivatal): Köszönöm szépen. Arról szeretném tájékoztatni a tisztelt bizottságot, hogyha 80 százalékos mértékű egészségkárosodás 25 év alatt következik be, akkor válik valaki jogosulttá rokkantjára ellátásra. Amennyiben a bizottság erre a jogcímre vizsgál, tehát rokkantjára ellátásra vizsgál, akkor a mi időnkben nem volt arra szükség, nem volt ilyen kérdés, hogy a rehabilitálhatóságról nyilatkozzunk, viszont az új körülmények között, amennyiben jelentős egészségkárosodással rendelkező emberek rehabilitációs foglalkoztatásáról van szó, a bizottságnak a rehabilitáció irányáról, a rehabilitációs szükségletekről is nyilatkozni kell, vagyis ezeknek az embereknek függetlenül attól, hogy korábban számukra megállapították a rokkant járadékot, többnyire véglegesen, komplex minősítést kell kérniük. Elsősorban azért, hogy egy hatósági bizonyítvány kerüljön kiállításra, hogy ők megváltozott munkaképességű embereknek minősülnek. Ezeket a vizsgálatokat soron kívül elvégezzük, volt rá példa, hogy a munkáltatónál helyszíni vizsgálat keretében történt meg a súlyos fogyatékkal élők felülvizsgálata. Köszönöm szépen.

ELNÖK: Köszönöm szépen. Talán néhány szót mondanék zárásként, mert talán azt lehet megmondani, hogy a 2013-as év egy átmeneti év, itt egy szerkezetátalakítás volt, egy másfajta hozzáállás. Lehetőleg az a cél, hogy vezessük vissza, akit lehet a munkába, akit nem lehet, az pedig olyan ellátást kapjon, amelyik méltó megélhetést biztosít majd neki a további életében. Én úgy gondolom, hogy ennek az évnek a fő feladata az, hogy mind a munkavállalók, a foglalkoztatottak részére azok a problémák, amik most itt nagyon sok kiderült, kerüljön a törvényhozók vagy az éppen szabályozást, módosítást végző szakemberek elé, mert így lehet ebben a 2013-as évben egy olyan jogszabályt a mostaniak mellett, hozni,

amelyek jövőre ezeket a problémákat kiküszöbölhetik. Én azt kérem, hogy mind a munkavállalók, tehát a foglalkoztatottak részéről, mind a foglalkoztatók részéről ezek a problémák minél előbb, gyorsabban kerüljenek be a törvényhozók elé, hogy azokat a módosításokat el tudják végezni. Az látszik, hogy itt fogadókészség van arra, hogy minden olyan módosítás, amelyik valós, amelyik a helyzetet javítja, amelyik a foglalkoztatottak lehetőségeit bővíti az adott lehetőségek között, és a foglalkoztatóknak is azt a fajta adminisztratív vagy egyéb problémáinak a csökkentését, hogy könnyebben tudják foglalkoztatni a foglalkoztatandó, sérült embereket, úgy gondolom, hogy megoldható, és az év végéig ez ki is tisztulhat teljesen úgy, hogy a jogszabály már ezeket a gyerekbetegségeket nem tartalmazza. Ezért azt kérem, hogy minél előbb a törvényalkotókhoz, a bizottsághoz vagy éppen a jogszabályt kezelőkhöz jusson be, és ezeket megpróbáljuk orvosolni.

A mai beszélgetés hasznos volt mind a két fél részéről, a sérelmeket el lehetett mondani, a problémákat felszínre lehetett hozni, itt érzékelt lehetett azt, hogy mi a következő havi vagy ennek az évnek a feladata, hogy tovább tudjunk lépni ebben az emberek, természetesen a foglalkoztatottak részére. Köszönöm szépen a részvételt.

Egyebek

Egyebekben van-e valakinek valamilyen javaslata. *(Nincs jelentkező.)* Hogyha nincs, akkor a bizottsági ülést bezárom. Köszönöm szépen az aktív részvételt, bízom benne, hogy még folytatni tudjuk ezt, és segíteni tudunk a törvényhozóknak és az ellátottaknak is. Köszönöm szépen.

(Az ülés befejezésének időpontja: 10 óra 13 perc)

Karvalics Ottó
alelnök

Jegyzőkönyvvezető: Lajtai Szilvia